

NOVI MUALLIM

Časopis za odgoj i obrazovanje

• ljeta 2009. • god. X • br. 38 •

Izdavač

Udruženje ilmijje Islamske zajednice u BiH

Za Izdavača

Muharem Hasanbegović

Glavni urednik

Meho Šljivo

Izvršni urednik

Senada Tahirović

Redakcija:

dr. Ismet Bušatlić, dr. Dževad Hodžić, dr. Nedžad Grabus, mr. Zehra Alispahić, Almedina Čelebić, mr. Ahmet Alibašić, mr. Ferid Dautović, mr. Mevludin Dizdarević, Samedin Kadić

Savjet časopisa:

dr. Enes Karić, dr. Hilmo Neimarlija, dr. Dževdeta Ajanović, dr. Fikret Karčić, dr. Edina Vejo, dr. Safet Halilović, dr. Enes Pelidija, dr. Fuad Sedić, Ševko Omerbašić, Husein Kavazović, mr. Muharem Omerdić, Seid Smajkić, Hasan Makić, Ishak Alešević

Sekretar redakcije

Amir Zimić

Lektura

Isnam Taljić

Prijevodni rezimea

Subhi Wassim Tadefti (arapski)
Muhamed Pašanbegović (engleski)

Korektura

Amir Zimić

DTP

Redakcija

Štampa:

BEMUST

Tiraž:

2.100

Adresa: Sarači 77, 71000 Sarajevo,

Telefon: ++387 (33) 236-391; Fax: ++387 (33) 236-002;

www.rijaseta.ba

nmuallim@rijaset.ba

muallim@bih.net.ba

Uplate:

U KM na žiro-račun: 1602005500015065 kod Vakufske banke DD Sarajevo uz naznaku "za Novi MUALLIM".

Za sve uplate staviti naznaku: "za Novi MUALLIM".

ČASOPIS IZLAZI TROMJESEČNO

Rukopisi, fotosi i diskete se ne vraćaju!

Sarajevo, 29. juni 2009.

UVODNIK	2
POSTFORUM	
Prof. dr. Hilmo Neimarlija: VJERSKO TUMAČENJE ZAHTIJEVA ODGOVORNOST I ZNANJE	4
Suad Mahmutović: PRILOG RAZMIŠLJANJU O HUTBI	16
MUALLIMOV FORUM	
Orhan Jašić i Amra Bilajac: HANS KÜNG I PROJEKT SVJETSKI ETHOS	22
Željko Ivanković: OSVAJANJE SLOBODE	27
Prof. dr. Hilmo Neimarlija: SVJETSKA POLITIKA IZ ODGOVORNOSTI ZA ZAJEDNIČKO DOBRO	32
Dr. Dževad Hodžić: EPOHALNO ZNAČENJE KINGOVOG PROJEKTA SVJETSKI ETHOS	36
Samedin Kadić: SVJETSKI ETHOS I KROČENJE MOĆI	41
*** ODGOVORNOST U ZNANSTVENO-TEHNOLOŠKOM DOBU	49
PUTOKAZI	
Prof. dr. Enes Durmišević: AUTONOMNOST I SVEUKUPNA ORGANIZIRANOST ISLAMSKE ZAJEDNICE	60
SAGLEDAVANJA	
John L. Esposito i Dalia Mogahed: KO GOVORI U IME ISLAMA? ŠTA MILIJARDA MUSLIMANA ZAISTA MISLI?	68
Seyfettin Eršahin: VESTERNIZACIJA, MAHMUD II. I TRADICIJA ISLAMSKIH VRIJEDNOSTI VLADARA	79
Sheila S. Blair, Jonathan M. Bloom: FATAMORGANA ISLAMSKE UMJETNOSTI: RAZMIŠLJANJA O PROUČAVANJU JEDNE OPSEŽNE OBLASTI (III)	88
Senada Tahirović: ZAŠTO ISLAMSKA ZAJEDNICA NE MOŽE BITI MODEL ZA MUSLIMANSKE ZAJEDNICE U EVROPI?	97
Christian Moe: ADMINISTRIRANJE ISLAMSKIH PITANJA: OPĆI UVOD I SLUČAJ BOSNE I HERCEGOVINE	101
Juan Carlos Antunez: INTEGRACIJA I SIGURNOSNE PERSPEKTIVE ADMINISTRIRANJA ISLAMSKIH PITANJA U SEKULARNIM DRŽAVAMA: SLUČAJ BOSNE I HERCEGOVINE	111
MUALLIM	
Safija Husić: PISMENA PRIPREMA ZA NASTAVNI ČAS - MOJ DOPRINOS ODJELJENSKOJ ZAJEDNICI	122
Abdulgafar Velić: REFORME MEDRESA U VRIJEME REISU-L-ULEME DŽEMALUDINA ČAUŠEVIĆA I DANAJŠNJE REFORME MEDRESA	127
hfh. Muhamed Čajlaković: O FETVI	135
MUALLIMOV ESEJ	
Mersid Ramičević: ZANIJEMI JOJ NAD GROBOM, I BUDI VJERNA TIŠINA	144
HUTBA	
Muhamed Šarić: LIJEP GOVOR - GOVOR UPUTE	151
Abdulgafar Velić: STID JE DIO VJERE.	155
PREGLED	161

Napomena: U prošlom broju Novog muallima objavljen je tekst pod nazivom *MEDRESA*, prof. dr. Hilme Neimarlije, s greškom u nadnaslovu teksta "Riječ na svečanosti u Gazi Husrev-begovoj medresi 8. januara 2009." (str. 14.)

U nadnaslovu je trebalo pisati "Riječ na svečanosti u Gazi Husrev-begovoj medresi 8. januara 2008."

Izvinjavamo se cjenjenom autoru i čitaocima.

Redakcija

Proteklog mjeseca u Sarajevu je boravio Hans Küng, čuveni teolog i najistaknutiji zastupnik ekumenizma i projekta *svjetski ethos za svjetsku politiku i svjetsko gospodarstvo*. Na upriličenim promocijama njegovih ideja i knjiga, pored Künga svoja zapažanja o svjetskom ethosu za svjetsku politiku i za svjetsko gospodarstvo iznijeli su eminentni bosanskohercegovački intelektualci. Projekt *svjetski ethos* višestruko je izazovan, poticajan i zanimljiv. U svojim knjigama i obraćanjima Küng pledira za izgradnju jedne nove, etički zasnovane zajednice država, koja bi kao bitna načela svoga političkog i ekonomskog djelovanja primjenjivala minimum opće usvojenih etičkih propisa koje su zajedničke pripadnicima svih monoteističkih religija. Projekt *svjetski ethos za svjetsku politiku i gospodarstvo* ne zagovara brisanje i reduciranje dogmatskih posebnosti i razlika među različitim vjerama i kulturama. U tom projektu svi zadržavamo svoje vjerske i kulturne identitete, ali se svi pojedinačno sa etičkim zalihama iz vlastitih tradicija uključujemo u profiliranje jednog moralnijeg, pravednijeg i održivijeg života na zemlji.

S obzirom na globalnu važnost ovakvih ideja, odlučili smo da Vas u ovom broju časopisa „Novi muallim“ pobliže upoznamo sa intencijom i sadržajem projekta *svjetski ethos za svjetsku politiku i gospodarstvo*. U rubrici „Forum“ imate priliku čitati razmatranja ovog projekta u teorijskom i iskustvenom pogledu naših istaknutih intelektualaca. U svojoj knjizi *Svjetski ethos za svjetsko gospodarstvo* Hans Küng će, između ostaloga, naglasiti razloge isticanja vjerskog i duhovnog izvorišta za glavni „rezervoar“ iz kojeg se nadahnjuje ideja svjetskog ethosa. Vjere i vjerska učenja su, po Küngovom mišljenju, uprkos devijantnim razdobljima i zloupotrebama vjerskih institucija, pokazale da posjeduju nerazorive duhovne snage i veliki su vjerski uzori čovječanstva živjeli ethos. Duhovni autoritet koji isijava iz jednog Budhe, Konfučija, Isusa Krista ili Muhammeda a. s. nemoguće je nadomjestiti autoritetom bilo kojeg državnika ili filozofa. Projekt *svjetski ethos za politiku i gospodarstvo* polazi od činjenice da poštujući temeljne etičke vrijednosti: strahopoštovanje pred životom, ljudskost, uzajamnost, nenasilje, pravednost, snošljivost, partnerstvo i dr., čovječanstvo nužno dolazi do osjećaja za odgovornost. Ta odgovornost se prije svega odnosi na odgovornost za život u punom smislu te riječi: za život ljudi, biljaka, životinja. . . To je ujedno i odgovornost za dolazeće generacije i budućnost. To je, najzad, odgovornost za opstanak čovjeka i života na zemlji

Globalni ethos kojeg konzistentno i logički koherentno zagovara Küng polazi od stanovišta da je etika odgovornosti potpuno moguća i djelotvorna sa uvidom u ograničene i iznevjerene moći filozofije, znanosti i tehnike. Etički utemeljena saglasnost na globalnom nivou osigurala bi miran i siguran život na našem planetu. Prednosti ovog projekta sadržane su u činjenici da *svjetski ethos* ne diktira nove vrijednosti, ne zagovara pod plaštom globalizacije ili borbe za ljudska prava novi oblik hegemonije i imperijalizma. *Svjetski ethos* kao otvoreni sistem uključuje privrženost neupitnim i svim ljudima zajedničkim vrijednostima i ,kao takav, ovaj projekat ostaje privlačan i poticajan za sve pojedince, skupine i zajednice koji smatraju da u političkom i ekonomskom djelovanju temeljni cilj i mjerilo ispravnoga trabažu biti moral i etika, a ne profit, korist i interes.